

„Ogólnopolska konferencja naukowa w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu”

W dniach 6 i 7 października w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu zorganizowana została ogólnopolska konferencja naukowa „Muzea i organizacje pozarządowe. Budowanie relacji, szanse i zagrożenia”.

W spotkaniu uczestniczyli muzealnicy, członkowie organizacji pozarządowych, przedstawiciele ośrodków naukowych i kolekcjonerzy z całego kraju. Podczas dwóch dni obrad mówili o możliwościach jakie daje współpraca tych dwóch sektorów, o ich wzajemnych wpływach i najciekawszych inicjatywach społecznych ożywiających i wzbogacających ekspozycje.

Podczas obrad prelegenci wskazali jak istotna w działalności placówek muzealnych jest współpraca z organizacjami i zrzeszeniami pozarządowymi. Przedstawili przy tym wiele przykładów pozytywnej kooperacji. Dzięki pracy członków tych organizacji możliwa staje się realizacja nowych koncepcji, wprowadzanie urozmaiconych ofert dla turystów, a także przygotowanie rekonstrukcji historycznych i innowacyjnych wystaw. Ich współdziałanie w tworzeniu muzeum pozwala też lepiej zrozumieć potrzeby odbiorcy i uczynienie prezentowanych treści jeszcze bardziej przystępnymi. Stowarzyszenia, dzięki wsparciu mają większą szansę na pozyskanie środków z jednostek samorządowych, zyskują miejsce do promocji swojej działalności i opiekę merytoryczną muzealników. Na szczególną uwagę zasługuje Klub Miłośników Starych Tramwajów w Łodzi. Pasja klubowiczów doprowadziła do powstania niecodziennej ekspozycji ukazującej historię transportu publicznego w mieście. Prowadzi on też działalność edukacyjną i przygotowuje konkursy dla najmłodszych na temat bezpieczeństwa w komunikacji miejskiej. Referenci pokazali również jak ważne w życiu społeczności małych miast jest istnienie muzeum i szansa współtworzenia go w ramach towarzystw przyjaciół oraz grup rekonstrukcyjnych. Pełnią one rolę aktywizującą mieszkańców, kształtują lokalną kulturę i stają się pewnego rodzaju kronikami pamięci zbiorowej.

Obok pozytywnych wzorców pojawiły się także zagrożenia i wyzwania wynikające z współdziałania z organizacjami społecznymi. Jest to szczególnie widoczne w wypadku instytucji poświęconych tematyce historycznej i archeologicznej. Jak pokazano na przykładzie muzeów indiańskich finansowanych ze środków pochodzących z działalności kasyn, placówki tworzone przez zrzeszenia reprezentują często subiektywny światopogląd tych grup, co w skrajnych przypadkach prowadzić może do zakłamań, przemilczeń i ukazania pewnej, nie do końca zgodnej z prawdą, wersji zdarzeń. Ekspozycja ukazuje w takim wypadku kreację historii opartą na emocjach, a nie rzeczywistym stanie wiedzy. Jedynym rozwiązaniem wydają się tu bliższa współpraca ze środowiskiem naukowym.

Jednym z najistotniejszych wątków poruszonych drugiego dnia konferencji stała się współpraca instytucji muzealnych ze środowiskami kolekcjonerów. Oba sektory łączy podobny stosunek do ochrony dziedzictwa materialnego i duchowego. Pozostają jednak oddalone od siebie. Bliższa kooperacja między

nimi mogłaby zaowocować wieloma interesującymi inicjatywami. Wskazano na potrzebę stworzenia wspólnej platformy, która umożliwiłaby lepszą komunikację i uzupełnianie wystaw muzealnych o przedmioty pozyskane z prywatnych zbiorów. Wynika stąd pilna potrzeba digitalizacji tych kolekcji i opracowania przepisów prawnych, które ochroniłyby je przed rozproszeniem. Uczestnicy konferencji zwiedzili również muzealną wieś skansenu, wzięli udział w pokazie wyciskania oleju z rzepaku w olejarni z końca XIX wieku i smakowali wiejskiego chleba ze świeżym masłem albo smalcem i ogórkiem kiszonym.

Konferencja pokazała, że muzea i organizacje pozarządowe z nimi związane są dla siebie równoprawnymi partnerami zyskującymi wiele na współpracy. Stanowiła też szansę na wymianę doświadczeń. Placówki muzealne muszą się nieustannie zmieniać, dostosowując swoją ofertę do potrzeb współczesnego odbiorcy a kooperacja ze stowarzyszeniami wydaje się niezbędnym elementem tych działań. Z treścią wszystkich wystąpień będzie się można zapoznać w przyszłorocznym numerze „Rocznika Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu”, który ukaże się w listopadzie 2017 roku.

Jarosław Asztemborski